

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

IVAN MEŠTROVIČ (* 1883 - † 1962)

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí: 1909-1938
Značka fondu: 54
Číslo evidenčního listu NAD: 102
Evidenční číslo inventáře: 122
Zpracovala: Lucie Večerníková
Místo: Praha 2016

Ivan Meštrović (1883-1962)

Ivan Meštrović se narodil 15. 8. 1883 ve vesnici Vrpolje ve Slavonii, kde jeho rodiče právě pracovali jako sezónní dělníci. Krátce nato se celá rodina vrátila domů do Otavice u městečka Drniš (32 km severovýchodně od Šibeniku), kde měla již po staletí své kořeny. Ivan Meštrović měl k tomuto kraji už od dětství silný, emotivní vztah a zachoval si jej po celý svůj život. Studoval ve Vídni na Akademii výtvarných umění. Pobýval postupně v Paříži, Záhřebu, Splitu, Bělehradě, Benátkách, Římě a v Londýně.

Po první světové válce se usadil v Záhřebu, kde si upravil dům a vybudoval ateliér (dnes muzeum Atelijer Meštrović s četnými umělcovými díly). Začátkem 30. let minulého století postavil pro sebe a pro svou rodinu vilu ve Splitu na předměstí Meje, kde se inspiroval klasickou antickou architekturou. Sám navrhl i vnitřní vybavení vily, jejíž součástí byl i rozlehlý ateliér (dnes muzeum Galerija Meštrović s více než šedesáti umělcovými díly). Současně koupil i nedaleký zchátralý letohrádek šlechtické splitské rodiny Capogrosso-Kavanjinů, zvaný Kaštelet. Ten rekonstruoval a přistavěl k němu kostel, v němž umístil cyklus dřevěných reliéfů ze života Kristova. Vybudoval tu i malebné nádvoří ve stylu starých klášterních rajských dvorů a křížových chodeb. I komplex tohoto letohrádku je pod názvem Kaštelet veřejnosti přístupné muzeum.

Druhá světová válka zastihla Meštroviće ve Splitu, kde mu hrozilo nebezpečí od italských okupantů. Ti nezapomněli na jeho aktivní odpor proti rozpínavým záměrům Italů po první světové válce. Na radu přátel uprchl do Záhřebu, kde však vedoucí představitelé nového ustašovského chorvatského státu požadovali, aby umělec na mezinárodním fóru poskytl veřejnou podporu jejich fašistickému násilnickému režimu. Po odmítnutí jakkoli se angažovat ve prospěch ustašovců skončil Meštrović ve vězení, odkud mu pomohla na svobodu po šesti měsících čekání na smrt intervence vlivných zahraničních přátel a Vatikánu. Po propuštění se mu podařilo uprchnout do zahraničí. Střídal místa pobytu, až nakonec zakotvil ve Spojených státech, kde působil nejprve jako profesor sochařství na Umělecké akademii univerzity v Syrakusách, od roku 1955 na univerzitě Notre Dame v South Bendu.

Meštrović se dočkal četných poct – byl jmenován doktorem honoris causa mnoha amerických i evropských univerzit, byl vyznamenán řádem Čestné legie, cenou Americké akademie umění a literatury aj. Dožil se i své výstavy v Metropolitním muzeu v New Yorku roku 1947, což je pocta, která se jen výjimečně uděluje žijícím umělcům. Chorvatskému národu daroval všechn svůj majetek na půdě Chorvatska – domy i umělecká díla v nich. Ivan Meštrović zemřel 16. 1. 1962 v South Bendu.

Literatura

Brockhaus Christoph, František Bílek, Seargej Konenkov, Xawery Dunikowski, Ivan Meštrović (Visionäre der Skulptur) in: Europa, 1994, s. 96-101

Kečkemet Duško, Ivan Meštrović, Bělehrad (Beograd) 1983

Táborský František, Ivan Meštrović, Praha 1933

Vývoj a dějiny archivního fondu, archivní charakteristika fondu

Fond Ivana Meštroviće byl získán v souvislosti s nákupem plastiky „Eva“ pro Národní galerie v Praze od Karla Pokorného v roce 1964. Jedná se o soubor korespondence zaslané

Meštrovičem Viktoru Pokornému. Druhou skupinu získala paní M. Hovorková při své studijní cestě do Jugoslávie od Vesny Barbič (vedoucí Meštrovičova ateliéru v Záhřebu). Jde o konvolut fotokopíí dopisů, pořízený v záhřebském archivu, které dokumentují styky Ivana Meštroviče s českým prostředím. Fotografie I. Meštroviče byla převedena z oddělení Dokumentace.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Fond zpracovala Lucie Večerníková v roce 2016. Je uložen pod přírůstkovými čísly AA 2802 a AA 3513.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Korespondence přijatá – jednotlivci					
1	Duša Ferdiš Frýdlant nad Ostravicí, 30. 5. 1922 (fotokopie)	1 list	1922	2802	1
2	Fiala Václav Praha, b. d. (fotokopie)	1 list	b. d.	2802	1
3	Hlaváček Francesco b. m., b. d. (fotokopie, navštívenka)	1 list	b. d.	2802	1
4	Kafka Bohumil Praha, 15. 5. 1909 (něm., fotokopie)	3 ll	1909	2802	1
5	Khvoshinsky Růžena – Khvoshinsky Basile Leysin, 15. 12. 1916 (it., fotokopie) b. m., 8. 6. 1917 (franc., fotokopie) Alassio, b. d. (něm., fotokopie) b. m., b. d. (něm., fotokopie) b. m., b. d. (it., fotokopie)	9 ll	1916-1917, b. d.	2802	1
6	Skřivánek Ladislav Praha, 13. 7. 1932 (fotokopie), přiložena kopie fotografie	2 ll	1932	2802	1
7	Zátková-Chvoščinská Růžena b. m., 26. 5. 1923 (fotokopie), přiložena poznámka o obsahu dopisu	5 ll	1923	2802	1
Korespondence přijatá – korporace					
8	Dílo, umělecký měsíčník (redaktor Antonín Dolanský) – Praha Praha, 14. 3. 1913 (fotokopie) Praha, 16. 4. 1913 (fotokopie)	2 ll	1913	2802	1
9	Central European Press – Praha Praha, 30. 9. 1938 (fotokopie)	1 list	1938	2802	1
10	Kancelář prezidenta republiky – Praha Praha, leden 1933 (fotokopie)	1 list	1933	2802	1
11	Prager Presse, redakce – Praha Praha, 31. 1. 1939 (něm., fotokopie), přiloženo poděkování redaktora A. S. Mágra (prosinec 1938) b. m., 9. 2. 1939 (něm. fotokopie)	5 ll	1938-1939	2802	1

Korespondence – odeslaná

12	Meštrović Ivan – Kopecká R.
[Zagreb (Záhřeb), srpen 1908] (něm., pohlednice)	1 list	1908	2802	1
13	Meštrović Ivan – Kopecký Viktor
Paris (Paříž), 23. 2. 1909 (něm.), přiložena obálka
Paris (Paříž), 1. 4. 1909 (něm.), přiložena obálka
[Paris (Paříž), 13. 4. 1909] (něm.), přiložena obálka
[Zürich (Curych), 1. 7. 1909] (něm., pohlednice)
Paris (Paříž), 27. 9. 1909 (něm.), přiložena obálka
Paris (Paříž), 18. 10. 1909 (něm.)
Beč, 18. 2. 1910 (něm., dopisnice)
Roma (Řím), 26. 7. 1914 (něm.), přiložena obálka
Zagreb (Záhřeb), 1. 1. 1934 (chorv.), přiložena obálka
Dubrovnik, b. d. (chorv.), přiložena obálka
b. m., b. d. (něm.)	18 ll
7 ob.	1909-1934,
b. d.	2802	1

Výtvarné práce – vlastní

14	Fotokopie děl Ivana Meštroviće	5 ks	b. d.	2802	1

Fotografie

15	Osobní fotografie	1 kus	b. d.	3513	1

Tiráž

Ivan Meštrović (*1883 – †1962) soupis osobního fondu

časový rozsah fondu: 1909-1938

počet evidenčních jednotek: 1 karton

počet inventárních jednotek: 15

rozsah v bm: 0,12 bm

stav ke dni: 14. 10. 2016

jméno zpracovatele: Lucie Večerníková

číslo evidenčního listu NAD: 102

číslo evidenční pomůcky: 122

počet stran: 6

schválil dne: 17. 10. 2016 Tomáš Hylmar